

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autor: Bc. Martin Kihoulou
Název práce: Impact crater relaxation throughout the Solar System
Studijní program a obor: Fyzika, Geofyzika (FG)
Rok odevzdání: 2021

Jméno a tituly oponenta: doc. RNDr. Jakub Velímský, Ph.D.
Pracoviště: katedra geofyziky, MFF UK
Kontaktní e-mail: jakub.velimsky@mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

Předložená diplomová práce se zabývá numerickým modelováním viskózní relaxace ledové slupky trpasličí planety Pluto, způsobené impaktivou deformací. Hledá odpověď na otázku, za jakých podmínek mohla relaxace pánve *Sputnik Planitia* vést ke vzniku kladné gravitační anomálie a následné orientaci podél slapové osy Pluto–Charon. Autor dochází k závěru, že ani zahrnutí vysoce viskózní a tepelně izolující vrstvy klatrátů (hydrátů) nevede k dostatečnému zpomalení relaxace, která závisí na termálním účinku dopadu a na nelineární reologii ledu.

Práce je napsána v anglickém jazyce a má celkově výbornou stylistickou i grafickou úroveň. V prvních dvou kapitolách je představena problematika orientace *Sputnik Planitia* a relaxace impaktivních kráterů s použitím současné literatury. Oceňuji jejich přehledné zpracování. Jádro práce tvoří třetí kapitola, která představuje vývoj autorova modelu viskózního tečení ledové slupky s volnou hranicí ve 2-D kartézské, nebo válcové, osově symetrické geometrii. Zde mám určité výhrady k příliš volnému zacházení se silnou a slabou formulací úlohy; kompletní popis slabé formulace včetně stabilizačních členů a Nitscheho metody chybí a nejsou ani zavedeny prostory řešení a testovacích funkcí. Autorův kód v prostředí FEniCS je otestován pro kartézský model proti komerčnímu software COMSOL pro izoviskózní led i teplotně závislou viskozitu. Ve válcové geometrii byla konvekční část otestována s použitím COMSOL a relaxační část s volnou hranicí modelem na bázi sférických harmonik z autorovy bakalářské práce, opět s teplotně závislou viskozitou. Všechny testy přesvědčivě dokazují správnost numerické implementace v obou geometriích. Čtvrtá kapitola se věnuje parametrické studii relaxace izostatického výzdvihu pánve *Sputnik Planitia*. Autor demonstruje vliv tloušťky ledové vrstvy a vrstvy klatrátů, postimpaktivní teplotní anomálie a napětím řízené viskozity na dobu relaxace. Dále je provedena série simulací relaxace povrchového impaktivního kráteru pro různé velikosti impaktoru a tloušťky ledové vrstvy. V závěrečných kapitolách shrnuje dosažené výsledky a jejich význam pro reorientaci ledové slupky Pluta.

Práce přesvědčivě dokazuje schopnost studenta pracovat s odbornou literaturou, formulovat vědecké otázky, hledat na ně odpovědi prostřednictvím fyzikálně-matematického modelování a srozumitelnou formou je prezentovat. Student prokázal schopnost aplikovat pokročilé metody numerického modelování konečnými elementy.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

- Kinematická podmínka na volný povrch se zavádí pro implicitní popis $F(\mathbf{r}; t) = 0$ jako $DF/Dt = 0$. Jak je zavedeno h v explicitní podmínce (3.4) a jak chápat tečný vektor k povrchu $\mathbf{t}$ v trojrozměrném prostoru? Konkrétní implementace v kartézské (3.22–23) i sférické (3.55) geometrii se zdají být v pořádku.
- Plánuje se publikace dosažených výsledků vzhledem k rozporu s Kamata et al. (2019)?
- Jaké jsou hlavní překážky pro zahrnutí elastické a plastické reologie do budoucích modelů?

Práci:

- doporučuji
 nedoporučuji
uznat jako diplomovou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

- výborně   velmi dobře   dobře   neprospěl

Místo, datum a podpis oponenta:

Praha, 17. června 2021